

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 29 lipca 2026 r.

WP-R.4131.23.2026

Rada Gminy Gózd

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2026 r. poz. 662, dalej: *u.s.g.*)

stwierdzam nieważność:

uchwały nr XVI/168/2026 Rady Gminy Gózd z dnia 6 lipca 2026 r. w sprawie *zobowiązania Wójta Gminy Gózd do natychmiastowego podjęcia działań, polegających na opracowaniu sposobu dostarczenia wody do gospodarstw rolnych prowadzących produkcję zwierzęcą oraz wody do celów bytowych dla pozostałych mieszkańców, w przypadku długotrwałej przerwy w jej dostawie.*

Uzasadnienie

Wskazaną wyżej uchwałą Rada Gminy Gózd zobowiązała Wójta Gminy do podjęcia działań, wskazanych w jej tytule.

W ocenie organu nadzoru uchwała w sposób istotny narusza porządek prawny. Ustalenia organu nadzoru w niniejszej sprawie są identyczne, jak w przypadku poprzedzającej uchwały nr XVI/167/2026 Rady Gminy Gózd, zatem uzasadnienie prawne jest siłą rzeczy powieleniem konstatacji rozstrzygnięcia nadzorczego wydanego w sprawie tej uchwały.

W podstawie prawnej uchwały zapisano: art. 18 ust. 1 i ust. 2 pkt 6, art. 7 ust. 1 pkt 3 *u.s.g.*, a także § 5 Statutu Gminy Gózd.

W § 1 uchwały – jedynym zawierającym treść legislacyjną, zapisano iż „*Po opracowaniu przedmiotowego planu działania Wójt Gminy Gózd przedstawi Radzie Gminy w terminie 90 dni od dnia wejścia w życie niniejszej uchwały, sporządzony plan działania oraz imienny wykaz pracowników Urzędu Gminy odpowiedzialnych za jego realizację*”.

Analizując powyższe zapisy uchwały, należy zważyć, co następuje.

Wskazany w podstawie prawnej uchwały art. 18 ust. 1 jest ogólnym przepisem kompetencyjnym, nie mogącym stanowić podstawy prawnej regulacji gminnych.

Art. 18 ust. 2 pkt 6 stanowi, iż do wyłącznej właściwości rady gminy należy uchwalanie programów gospodarczych.

§ 5 Statutu Gminy stanowi natomiast, iż „Do zakresu działania Gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, nie zastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów.”.

Wskazane w uchwale i umówione wyżej przepisy nie mają żadnego odniesienia do materii ustanowionej przez Radę w badanej uchwale. Treść uchwały nie odnosi się do programu gospodarczego w rozumieniu art. 18 ust. 2 pkt 6 *u.s.g.*, Przypomnieć też trzeba ponownie, że zadania gmin w zakresie gospodarowania wodą i ściekami określa ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2024 r. poz. 757).

Przed wszystkim jednak, w obowiązującym systemie prawa nie ma przepisu, zezwalającego Radzie Gminy na zobowiązywanie organu wykonawczego do podejmowania konkretnych, określonych przez Radę działań. Jak wskazał Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 6 marca 2025 r. sygn. III OSK 2265/23: *Wójt nie jest organem wykonawczym rady gminy i nie jest obowiązany do wykonywania jej poleceń służbowych, czy swoistych dyrektyw odnoszących się do konkretnej sprawy.*

Chcąc wywrzeć wpływ na organ wykonawczy, Rada mogła co najwyżej wykorzystać zapis art. 18 ust. 2 pkt 2 *u.s.g.*, zezwalający na „stanowienie o kierunkach działania” wójta. Jednakże również i ten przepis nie może być interpretowany jako uprawnienie do polecania konkretnych działań, wyznaczania terminów i ustalania zakresu odpowiedzialności – jak uczyniono w przedmiotowej uchwale.

W cytowanym wyżej wyroku NSA stwierdził: *Wykładnia przepisu art. 18 ust. 2 pkt 2 u.s.g. nie może tym samym ograniczyć się tylko do możliwych kontekstów językowych zwrotu "stanowienia o kierunkach jego działania", lecz musi uwzględniać również dyrektywy wykładni systemowej, co winno obejmować wskazany wyżej zespół przepisów określających ustrój gminy i jej organów oraz ich wzajemne powiązania i relacje prawne. Z zawartego w przepisie art. 18 ust. 2 pkt 2 u.s.g. zwrotu "stanowienie o kierunkach jego działania" wynika, iż uchwała rady gminy adresowana do wójta nie może dotyczyć konkretnej sprawy i wskazania sposobu jej załatwienia, tj. określenia skonkretyzowanego zadania, które wójt winien załatwić. Przepis posługuje się pojęciem stanowienia o kierunkach działania, co należy odczytywać*

jako określanie przez radę ogólnych, generalnych i strategicznych w danym okresie celów (a nie zadań) działania wójta, które pozostają w zakresie właściwości gminy, znajdują aktualnie lub mogą w przyszłości znaleźć źródła finansowania w budżecie gminy. Na przepis art. 18 ust. 2 pkt 2 u.s.g. w zakresie zwrotu "stanowienia o kierunkach działania" nie można więc spoglądać jako na źródło kompetencji rady miasta względem prezydenta, gdyż jest to raczej przepis zapewniający i stanowiący podstawę koordynacji działań obu organów gminy podejmowanych z inicjatywy rady.

Wskazany wyżej pogląd NSA, spójny z wieloletnią już praktyką sądów administracyjnych, w zupełności uzasadnia przyjęcie przez organ nadzoru w niniejszej sprawie, iż Rada, podejmując uchwałę nr XVI/168/2026, działała bez podstawy prawnej. Takiego uprawnienia na pewno nie dawały Radzie przepisy wskazane w podstawie prawnej uchwały. Nawet, gdyby Rada wskazała jako podstawę prawną omówiony wyżej zapis art. 18 ust. 2 pkt 2 u.s.g., to i tak treść regulacji istotnie naruszałaby prawo – jak wykazano wyżej, wójt jest organem wykonawczym gminy, a nie rady gminy, o czym stanowi wprost art. 26 ust. 1 u.s.g. Rada nie może wydawać wójtowi poleceń załatwienia w określony ściśle sposób konkretnej sprawy.

Z powyższych względów rozstrzygnięcie nadzorcze jest konieczne i uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze Gminie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od dnia doręczenia, którą należy wnieść za pośrednictwem Wojewody Mazowieckiego.

Informuję, że rozstrzygnięcie nadzorcze wstrzymuje wykonanie uchwały w całości, z mocy prawa, z dniem jego doręczenia.

WOJEWODA MAZOWIECKI

Mariusz Frankowski

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/